

ชื่อเรื่อง	ผลกระทบจากโทรโปสเฟียร์ไอโซนต่อสัณฐานวิทยาและกายวิภาคของใบถั่วเหลืองพันธุ์เชียงใหม่ 60 (<i>Glycine max</i> (L.) Merrill cv. Chiang Mai 60)
ผู้วิจัย	อนุสรณ์ โพธิ์ศรี
ประธานที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กณิตา ธนเจริญชนภาส
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไอรศ รักชาติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เชิดศักดิ์ ทัพใหญ่
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ วท.ม. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2555
คำสำคัญ	โทรโปสเฟียร์ไอโซน สัณฐานและกายวิภาคใบ ถั่วเหลือง

บทคัดย่อ

การศึกษาผลกระทบของไอโซนที่เพิ่มขึ้นต่อถั่วเหลือง (*Glycine max* (L.) Merrill) พันธุ์เชียงใหม่ 60 ได้ดำเนินการในพื้นที่แปลงทดลอง คณะเกษตรศาสตร์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก ระหว่างเดือนมกราคมถึงเมษายน 2554 โดยนำตู้ทดลองระบบเปิดด้านบน (Open-Top Chamber; OTC) มาครอบ ในระยะที่เริ่มมีใบประกอบสองใบ (V2) จนถึงระยะเก็บเกี่ยว (R8) และควบคุมระดับความเข้มข้นของไอโซนด้วยชุดทดลอง 3 ระดับ คือ ไอโซนต่ำกว่าบรรยากาศ (CF) ไอโซนเทียบเท่าบรรยากาศ (NCF) และไอโซนสูงกว่าระดับบรรยากาศ (CF^{+O_3}) ผลการศึกษาพบว่า ระดับไอโซนที่เพิ่มขึ้นทำให้ความสูงของลำต้น ขนาดของใบ และดัชนีพื้นที่ใบ มีค่าลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังพบว่าปริมาณของคลอโรฟิลล์ เอ และคลอโรฟิลล์ บี มีค่าลดลง 32.3% และ 34.1% ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับชุดควบคุม สอดคล้องกับการศึกษาลักษณะทางสัณฐานวิทยาและกายวิภาคของใบ ที่มีการเปลี่ยนสีจากสีเขียวเป็นสีเหลืองแกมแดง เฉลี่ย 93.3% ของพื้นที่ใบ มีความเสียหายในระดับ 6 เฉลี่ย 53.3% ความหนาของใบโดยเฉพาะอย่างยิ่งในชั้นแพลลิสเมสอไฟลล์ (palisade mesophyll) มีค่าลดลงทั้งขนาดและความหนาของผนังเซลล์ เซลล์คุม (guard cell) จำนวนมากได้รับความเสียหายทำให้ปากใบปิดและความหนาแน่นลดลง ขน (trichome) ที่ผิวใบหดสั้น เนื้อเยื่อชั้นผิว (epidermis) ทั้งสองด้าน มีการสร้างผิวเคลือบคิวติน (cuticle) เพิ่มขึ้น